



KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo
Kmetijske družbe za Slovenijo.

»Kmetovalec« izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 16 K na leto.
Posamezna številka stane 80 v.

Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah: Inserat na vsi strani 600 K, na $\frac{1}{2}$ strani 300 K, na $\frac{1}{3}$ strani 150 K, na $\frac{1}{4}$ strani 100 K, na $\frac{1}{5}$ strani 50 K in na $\frac{1}{10}$ strani 25 K. Vsaka beseda v »Malih naznanilih« stane 40 vin. najmanj pa skupaj 8 K.

Urejuje inž. Rado Lah; založba Kmetijske družbe za Slovenijo;
tisk J. Blasnikova naslednikov.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg šte. 3. — Ponatisi iz »Kmetovalca« so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

Št. 18. Ljubljana, 30. septembra 1920. Letnik XXXVII.

Obzreb: Poziv kmetovalcem. — Razkužujmo semensko pšenico pred setvijo! — Vinogradniki pozor! — Vprašanja in odgovori.
— Kmetijske novice. — Uradne vesti. — Inserati.

Naročite semensko pšenico!

Ker se je na oglas glede naročila za semensko pšenico prijavilo le jako majhno število naročnikov, je Kmetijska družba priskrbelala le nekaj tisoč kg

semenske pšenice

iz Križa pri Kamniku. Ta pšenica je **prvovrstna Diošegerjeva pšenica**, ki je že udomačena v naših krajih, prilagodka našemu podnebjju ter je **zelo rodovitna**. Ker se za uspeh tega semena more bolj gotovo jamčiti, nego za semensko blago iz Banata, ki je vzraslo v čisto drugačnih razmerah, se priporoča kmetovalcem, da poskušajo nadomestiti svojo domačo manj rodovito pšenico s to vrsto ter s tem zvišajo pridelek svojih njiv. Ker je letos pšenica v nekaterih naših krajih slabo uspela, na drugih jo je zopet toča uničila, svetujemo posebno takim krajem, da si jo čimprej naročijo.

Cena Diošegerjevi pšenici je 12 K za kg,

v skladišču Kmetijske družbe v Ljubljani ali postavljeni na postajo v Ljubljani. Vreče mora prinesiti ali doposlati vsak naročnik sam.

Kmetovalci, naročite umetna gnojila za jesensko setev!

Petletno vojno gospodarjenje je povzročilo, da so se naše njive, iz katerih se je vsako leto jemalo le pridelke ne da bi se skrbelo tudi za nadomestilo rastlinskih hranilnih snovi, na slednjih popolnoma izčrpale. Ker se tozadevno tudi sedaj ne skrbi za primerno nadomestilo imenovanih snovi, zato se pač ni čuditi, da so pridelki vsako leto manjši. Da bo mogoče poljske pridelke dvigniti in s tem deloma zvišati dohodke iz poljedelstva je potrebno, da svoje njive vsekakor primerno gnojimo. Ker pa z naravnimi gnojili, kakor na pr. s hlevskim gnojem, z gnojnico in s kompostom, ne moremo dodati zemlji vseh tistih rastlinskih snovi, ki se zemlji odvezajo s poljskimi pridelki, zato je vsekakor potrebno, ako hočemo, da bo bodoči pridelek zadovoljiv, gnojiti tudi z umetnimi gnojili. Izmed umetnih gnojil ima družba sedaj na razpolaganje dušičnato umetno gnojilo — apneni dušik in fosforovo umetno gnojilo — kostni superfosfat. Cena prvemu je (v vrečah) 400 kron za q, drugemu pa (brez vreč) 320 kron za q loco skladišče v Ljubljani.

Ozimnemu žitu pognojimo na težji zemlji 6—8 dni pred setvijo lahko s celo količino, to je 100 kg apnenega dušika na ha, na lažjih zemljah pa se troši tretjina imenovanega gnojila v jeseni, drugi dve tretjini pa zgodaj spomladi (glej Gospodarsko navodilo št. 64 „Apneni dušik“). Poleg dušika pa potrebujejo žitne rastline tudi obilo fosforove kisline. Najprimernejša oblika, v kateri zamoremo to dodati zemlji, je superfosfat. To umetno gnojilo pa se nikakor ne sme mešati z apnenim dušikom, zato se sme s superfosfatom gnojiti šele 10 dni po trosenju imenovanega dušičnatega gnojila, kajti drugače se lahko raztopljiva oblika fosforove kisline v superfosfatu izpremeni v težko raztopljivo kemično spojino, ki je vsled tega tudi rastlinskim koreninam manj dostopna. Za ozimno žito se uporablja 150—200 kg superfosfata za ha.

Dasiravno so cene umetnim gnojilom zelo visoke, vendar pa je tozadeven trošek z večjim pridelkom gotovo vsakokrat dobro poplačan.

Razkužujmo semensko pšenico pred setvijo!

S težavo krije danes naš kmetovalec produkcijske stroške poljskih pridelkov, kajti vsled vojnega kmetovanja izčrpana zemlja, zahteva dobro, vsestransko obdelovanje in gnojenje, ako hočemo, da nam da do kulturne rastline zadovoljiv pridelek. Imenovano obdelovanje in gnojenje zemlje pa je združeno z visokimi stroški, katere naš kmetovalec deloma omeji le s šestnajst in večurnim lastnim delom in delom svoje rodbine.

Bliža se čas ozimne setve, s katero se izroči materi prirodi na milost in nemilost bodoči žitni pridelek. Ta pridelek pa je odvisen nadalje poleg vremenskih razmer v veliki meri tudi od raznih bolezni, ki se žalibog na rastlinah vsako leto vedno bolj in bolj razširjajo. Ker je pšenica letošnje leto znatno trpela vsled napadenja po šmrdljivi snetjavosti, katero povzročata glivi *Tilletia tritici* in *T. laevis*, zato je potrebno, da skušamo isto po možnosti zatirati.

Škoda, ki jo povzroča snetjavost, je ogromna in doseže včasih 20—30%, v nekaterih krajih in letih celo do 50% pridelka, kar pomenja, da se pridelka na hektarju za petino, tretjino ali celo za polovico manj žita, kakor pa bi ga bilo mogoče pridelati iz dobrega, zdravega in pred setvijo razkuženega semena. Okuženje se širi na ta način, da se snetjavo žitno zrnje pri mlatenju zmečka. S tem se oprostite trosi sneti, ki se s semenom samim ali pa z gnojem iz snetjave slame prenesejo na polje, kjer potem vzkale in napadejo vzkaleno žitno rastlino. V okuženi žitni rastlini se snet razrase ter dospe končno tudi v klas, kjer uniči razvijajoče se zrnje. Da vsaj deloma omejimo ogromno gospodarsko škodo, ki jo povzroča ta rastlinska bolezen, je potrebno snet temeljito zatirati. To se lahko doseže z razkuženjem semenskega žita pred setvijo. Kot tozadevna razkuževalna sredstva se uporabljajo

razne kemične snovi, v katerih se namaka ali pa izpira semensko žito. Kot dobro učinkujoče razkuževalno sredstvo so: modra galica, Uspulun, formalin i. t. d. Ker pa je izmed navedenih sredstev dobiti sedaj le modro galico, ki jo ima v zalogi družba, hočem omeniti uporabo iste v svrhu razkuženja žitnega semena.

Za razkuženje žitnega semena se uporablja 1% raztopina modre galice. To dobimo na ta način, da raztopimo v primerni posodi (kadi) v 10 litrih tople vode 1 kg modre galice. Ko se ta popolnoma raztopi, dopolnimo to zmes z mrzlo vodo na 100 litrov, ter imamo na ta način 1% raztopino.

Pred namakanjem semenskega žita v 1% raztopini modre galice izpiramo žito najprej pet minut v mrzli čisti vodi. V to svrhu vzamemo primerno leseno posodo (kad), kamor vlijemo približno 20 litrov čiste vode in nasipljemo 15 do 20 kg žita, ter ga v tej vodi temeljito izperemo. Vse snetjavo in slabo zrnje ter druga nesnaga splava na površje in se s primernim sitom odstrani. Ko smo semensko žito dobro oprali, izpustimo vodo pri dolnji s sitom opremljeni odprtini posode. V slučaju, da je žito zelo snetjavo in tudi sicer zelo umazano, je potrebno, istega vsekakor ponovno oprati.

S čisto vodo oprano žito nasipljemo nato v koš, ki je v notranjosti prevlečen z redkim blagom (vrečami). Ta koš s semenskim žitom potopimo v že preje v kadi ali pa sodu pripravljeno 1% raztopino modre galice. V njej žito temeljito z rokami izpiramo, ker bi pri samem nakanju ne prišlo seme zadostno v stik z razkuževalnimi sredstvom. Nesnaga in snetjavo zrnje, ki plava na površju raztopine, se odstrani pcdobno, kakor je bilo preje omenjeno. Po preteku petih minut dvignemo koš s semenom iz raztopine, pustimo raztopino odteči, nakar ga obesimo na primerno mesto, da se odcedi. Nato seme razprostremo v tenki plasti po čistem, preje z modro galico razkuženem prostoru, kjer ga pustimo posušiti. Tako seme je potem pripravljeno za setev.

Na navedeni način razkužimo vse za setev določeno seme. Uporabljeno tekočino modre galice je po vsakokratnem namakanju dopolniti z novo. Pri enkratnem namakanju se uporabi 1—2 litra raztopine. Ako je bilo seme pred razkuženjem dobro oprano s čisto vodo, potem se lahko v eni in isti raztopini razkuži (uporabljeno raztopino je seveda vsakokrat dopolniti) 100—200 kg semenskega žita. Za to količino se uporabi 30 litrov raztopine. Ako pa je žito vsakakor preveč snetjavo, potem je raztopino seveda preje obnoviti.

Razkuženo in posušeno žito nasipljemo v suhe vreče, ki so se preje namakale dve uri v 1% raztopini modre galice. Razkuženo seme, ki bi nam mogoče po setvi ostalo, ni porabno za hrano ali pa za krmo.

Stroški za razkuženje so malenkostni, ako primerjamo na drugi strani dobiček, ki ga imamo v zvišanem pridelku žita. Če računimo, da se na *ha* zaseje 200 kg pšenice in se v svrhu namakanja iste uporabi pol kilograma modre galice, potem se zvišajo stroški mogoče na 10 K. Ako pa primerjamo, da se nam pri uporabi razkuženega setvenega blaga zviša pridelek na *ha* najmanj za 50 kg, potem je razvidno, da je tozadeven trud in trošek za razkuženje gotovo dobro poplačan.

Inž. Tavčar.

Vinogradniki! Pozor!

Trgatev se bliža in s tem vprašanje vinskih cen za letošnji pridelek.

Še menda nikoli ni vladala v tem oziru tolika nejasnost, kakor ravno letos. Vinska trgovina popolnoma počiva vsled valutnih in drugih razmer, in pravzaprav nimamo, razen za letnik 1917, nobenih vinskih cen, ker se nič ne proda in nič ne kupi. Poročila o letošnji trgatvi, to se pravi, glede pričakovane množine vina, ki se nahajajo semtertje v časnikih in se lansirajo od gotove strani, iz več ali manj sebičnih namenov, so popolnoma netočna in se puščajo v svet le, da se ljudstvo zmede.

Zatorej mi naj bo dovoljeno tukaj izrečno povdariti, da so vse vesti o obilosti pričakovane trgatve neresnične, in da bo letošnja vinska letina, kar se tiče skupne množine pridelka, komaj dosegla lansko letino, to je, da jo bo prištevati slabšim vinskim letinam. Že nastavek grozdja spomladi ni bil, kakor se je splošno trdilo, bogat, temveč kvečjemu srednji. Med cvetom je odpalo vsled slabega, deževnega vremena tudi dobra četrtina in od ostalega se mora odračuniti škoda, ki so jo povzročili oidij, peronospora in druge uime in ki znaša najmanj 40—50 %. Končni uspeh trgatve znal bi torej biti četrtina od spomladi pričakovanega pridelka. Razmere na Hrvaškem so slične; v Slavoniji in Vojvodini nekoliko boljše. Pa tudi v zadnjih dveh ne pričakujejo bogve kako bogate vinske letine, temveč le srednjo.

V očigled temu dejstvu in ker nikakor ni pričakovati količjakaj znatne nadprodukcije, je izključeno, da bi vinske cene znatno padle. Vinogradniki se torej svarijo in opozarjajo, da naj se nikar ne pre naglijo z odprodajo letošnjega vinskega pridelka. Padanje vinskih cen, kakor se nam to skuša natvesti, istodobno, ko gre vse drugo na kvišku, ko cene vseh predmetov in potrebščin vedno naraščajo, ni naravno in vzdržljivo. Gre se le za lahko prozoren maneuver, kakor se ga je tudi opazovalo večkrat v normalnih časih pred trgatvo.

Vinogradniki! Ne nasedite tem limanicam ter počakajte z odprodajo do par tednov po trgatvi, dokler se dobí pregled čez dobljene množine in se razmere nekoliko ne ustalijo.

Vinogradniki, ki nimajo potrebne posode, naj si jo izposodijo od onih, ki jim take preostaje. Posestniki prazne posode naj pomislijo, da bodo sokrivci padanja vinskih cen in da škodujjo samemu sebi, če posode, ki je sami ne potrebujejo, drugim ne prepustijo in jih na ta način primorajo prodati vino za vsako ceno.

Vinarske in kletarske zadruge! Priskočite na pomoč onim posestnikom, ki nimajo svoje posode! Odkupite jim vino proti gotovi naplati in poznejšemu obračunu! Storite svojo dolžnost v interesu posameznih kakor tudi v občem interesu!

Vinogradniki! Če hočete doseči cene za letošnji pridelek, ki bodo v primernem razmerju z današnjimi ogromnimi pridelovalnimi stroški, je neobhodno potrebno, ne samo, da se ne pre naglite pri odprodaji, temveč da posvetite tudi kakovosti pridelka čim večjo pažnjo. Kakor veste, je povpraševanje po boljšem vinu zelo veliko in se ponujajo za tako zelo visoke cene. Letnik 1917. je takorekoč izčrpan. Letnika 1918. in 1919., ki se še nahajata deloma v naših kletih, prideta pri tem komaj v poštev, ker njiju kakovost ne odgovarja. Zatorej ima letnik 1920., ki obeta pod gotovimi pogoji izborna vinsko kapljico, najboljše šanse za odprodajo po dobrih cenah. Le razmere je treba izkoristiti.

Razvitek grozdja je letos, kakor je znano, zelo neenak. Na enem in istem trsu se nahaja često skoro zrelo grozdje, poleg napol zrelega in popolnoma zelenega, kakor tudi poškodovanega več ali manj po oidiju. To bi skupaj potrgano ter sprešano dalo le vino slabše kakovosti, kakršnega že itak imamo dovolj po kletih izza zadnjih dveh let. Če pod danimi razmerami hočemo doseči boljšo kakovost, se pred vsem ne smemo pre nagliti s trgatvo, to se pravi, čakati moramo ž njo, dokler dozori večina grozdja. Nikakor torej pričeti s trgatvo še ta mesec, kakor se namerava! S tem pa ni rečeno, da ne bi smeli grozdja, ki gnije ali se vsled pokanja suši, poprej potrgati ali, kakor se pravi, podbirati. Ravno narobe! Podbiranje se priporoča povsod in je nadaljnemu razvoju ostalega grozdja le v korist, če se bolno grozdje čimprej odstrani. Z glavno trgatvo je pa, kakor že rečeno, pričeti šele, ko dozori večina grozdja v vinogradu. Pri tem je porezati najprej vse lepo, popolnoma dozorelo grozdje. K zrelemu grozdju spada tudi nagnito grozdje, če ni napadeno po zelenem plesnivcu. Navadna gniloba zrelega grozdja je namreč takozvana „žlahtna gniloba“, o čemer se lahko prepriča vsakdo, če tako jagodo pokusi in jo najde sladko ter prijetnega okusa. Ravno to grozdje daje najboljšo kakovost! — Ostalo, manj dozorelo grozdje, in grozdje, ki zeleno, ozir. napol zrelo gnije, ozir. je vsled oidija močno bolno, pa se pusti pri glavni trgatvi viseti in se šele potem potrga, spreša in spravi. Na ta način dobimo tri vrste vina, in sicer: 1.) podbirino (iz gnilega in po oidiju napadenega grozdja), 2.) vino iz lepega grozdja in 3.) vino iz nezrelega slabšega grozdja. Prvo in zadnje se spravi skupaj in daje več ali manj okusno in zdravo pijačo za domačo rabo, ozir. tudi prodajo za lokalne potrebe. Srednje tvori kvalitetno vino in je glavni zaklad vinogradnika.

Srednjim in večjim vinogradnikom se priporoča, da trgajo in prešajo tudi posamezne grozdne vrste posebej ali vsaj po dve taki skupaj, ki se obojestransko

v svojih lastnostih spopolnite, kakor n. pr. burgundec ali rulandec in silvanec, silvanec in drobna ali laška graševina, laška graševina in žlahtnina itd., in naredite sortna vina, po katerih bo še večje povpraševanje. Naprava sortnih vin se priporoča odslej tudi takim vinogradnikom, ki majo mešane nasade. Saj se i'ak najdejo dandanes povsod delavci, ki poznajo posamezne vrste in se jim to delo lahko prepusti. Zamude in nekoliko večjih stroškov, ki nastanejo vsled sortiranja, pa se naj nihče ne ustraši. Ti mu bodo skoz boljše cene, ki jih bo dosegel vsled sortiranja, bogato povrnjeni.

Vinogradniki! Enkrat za vselej vam bodi povedano: „Časi, ko se je dalo prodati vsako čmigo za dobro vino, so minuli! V Jugoslaviji se bodo dala prodati za primerne cene le kvalitetna vina. Največji vpliv na kvaliteto vina pa ima umno sortiranje grozdja pri trgatvi in umno kletarenje. Posvečajte torej trgatvi in sortiranju posebno pažnjo! Navadite se tudi umno kletariti ter ne zabite nikoli, da tvori snaga trf četrtine umnega kletarstva!“

Slednjič se občinska zastopstva vinorodnih občin (gg. občinski predstojniki) nujno naprošajo, objaviti ta razglas na običajen način ter v interesu vinogradnikov ukreniti potrebno, da se v občini izvoli odbor, ki naj stopi z drugimi merodajnimi krogi okoliša v dotiko ter določi povprečne stroške pridelovanja enega litra vina v dotičnem okolišu, ozir. minimalno ceno za letošnje vino, izpod katere se vinogradnikom priporoča, vina ne prodajati!

Za vinarski in sadjarski odsek Maribor
Kmetijske družbe za Slovenijo:

Vinarski ravnatelj Puklavac.

VPRAŠANJA in ODGOVORI.

Na vsa kmetijsko - gospodarska vprašanja, ki dohajajo na Kmetijsko družbo za Slovenijo ali na uredništvo „Kmetovalca“, se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“. Odgovori, ki so splošno poučni, se uvrstijo med „Vprašanja in odgovore“, na ostala vprašanja se pa odgovarja pismeno, če je priložena znamka za odgovor. Odgovarja se edinele na vprašanja, ki so podpisana s celim imenom brezimna vprašanja ali taka, ki so zaznamovana le z začetnim črkami, se vržejo v koš. V „Kmetovalcu“ se pri vprašanju nikdar ne natisne vprašalčevega imena, ampak vedno le pričetne črke imena in kraja. Redno se v vsaki številki odgovori le na tista vprašanja, ki so prišla vanj 4 dni pred izdajo lista; na pozneje došla vprašanja se odgovori v prihodnji številki. Kdor takoj želi odgovora na kako kmetijsko - gospodarsko vprašanje, mora priložiti znamko za odgovor. Na vprašanja, ki niso kmetijsko - gospodarska, se ne odgovarja v „Kmetovalcu“, ampak le pismeno, če so pisnu priložene 4 K v znakah kot prispevek k družbenemu pokojninskemu zakladu. Zadnje stvari velja za pravne odgovore, ki seveda morejo biti le splošne vsebine, kajti uredništvo ne more poznati vseh, včasih zelo važnih okoliščin in zato za take odgovore ne prevzame nikakega jamstva.

Vprašanje 76. V zimskem času silno primanjkuje v našem okraju kmetovalcem krme, vsled česar znatno trpi živina, kateri se poklada večinoma le slama. Ker pada vsled tega v tej dobi tudi mlečnost živine, pripisujejo kmetovalci ta pojav slabi goveji pasmi. Domnevam, da mora tako krmiljenje vplivati vsekako tudi na mleko, zato vprašam, kakšen vpliv ima slaba krma na kemično sestavino kravjega mleka? (K. L. v M.)

Odgovor: Kravje mleko vsebuje okroglo 87 % vode, 3,5 % toščice, 3,5 % beljakovin, 4,6 % mlečnega sladkorja in 0,75 % mineralnih snovi. Vse te snovi dodamo telesu potom krme, zato je jasno, da mora imeti krma tudi primerno količino vseh teh snovi. Da je od krme odvisna mlečnost živali, to uči stara izkušnja, na katero se naslanja tudi znano pravilo, da »krava pri gobcu molze«.

Pogledamo li kemično sestavino slame, vidimo, da ista vsebuje v pretežni večini le težko prebavljivo vlaknino, zato taka krma nikakor ne more dati živali tistih snovi, ki jih potrebuje za svoj življenski obstanek, za telesni razvoj in končno za delo in tvorbo mleka. O vplivu krme na sestavino mleka so se delali zlasti tekom vojne dobe razni poizkusi na fizioloških zavodih v Nemčiji, Franciji in Ameriki ter se je dognalo, da vsebuje kravje mleko od živali, ki so dlje časa vezane na krmo, sestoječo v pretežni večini le iz bore slame, manj beljakovin in rudninskih snovi in le nekoliko več sladkorja. Ta važna izprememba sestavine mleka nastopa vsekakor vsled nezdravega delovanja vsega živalskega telesa, ki je vezano na nezadostno in na važnih hranilnih snoveh pomanjkljivo krmo.

Vprašanje 77. Kakšna zemlja in podnebje sta najprimernejše za gojitev ovsa? (H. K. v J.)

Odgovor: Oves zahteva na padavinah obilno in srednje toplo podnebje, kjer je omogočeno, da se spomladi lahko čimprej začne s setvijo in kjer jeseni ne nastopajo zgodnji mrazi. Pridelek ovsa je v veliki meri odvisen od vlage zemlje v času stebelenja rastline, zato so tudi lahko bolj suhi kraji primerni za gojitev ovsa, samo, ako je v juniju dovolj padavin. Glede kakovosti zemlje je omeniti, da razen na suhih peščenih in apnenih zemljah uspeva oves tudi dobro na vseh drugih zemljah. Peščena zemlja v splošnem ni neugodna za oves, kajti rast imenovane rastline je odvisna od vlage, ki se v krajih z večjimi padavinami nudi tudi peščeni zemlji. Oves dobro uspeva tudi na barjasti kakor tudi na novo orani zemlji. V splošnem so za oves najprimernejše srednje težke, apno vsebujoče in primerno vlažne zemlje. Sicer je pa zadovoljiv pridelek ovsa odvisen v veliki meri tudi od pravilnega obdelovanja in gnojenja zemlje, umnega kolobarjenja in končno od podnebnim razmeram odgovarjajoče vrste ovsa.

Vprašanje 78. Že več let gojim osinasto pšenico, ki sem jo kupil od nekega trgovca za originalno češko semensko blago. Letošnje leto sem opazil, da je skoraj polovica pšeničnih rastlin brez osin. Kaj je vzrok, da je osinasta pšenica izgubila osine? (Z. I. v B.)

Odgovor: Vzrok, da se je med osinastimi pšeničnimi rastlinami pojavilo skoraj polovico pšenice-golice, je najbrže sledeči: Osinasta semenska pšenica, ki ste jo kupili od dotičnega trgovca, je bila najbrže mešana tudi s semenom pšenice-golice, ki v Vašem vlažnem kraju vsekakor dobro uspeva. Ker semensko blago gotovo vsako leto dobro čistite in sortirate ter samo prvovrstno seme uporabljate za setev, zato je mogoče pšenica-golica, ki je bila pač kakovostno boljša, kakor pa osinasta pšenica, prišla vsako leto med semensko blago ter se na ta način razmnožila. Sicer je dokazano, da osinasta pšenica, prenešana v kraje s popolnoma drugimi podnebnimi razmerami, lahko tekom let izgubi deloma osine; ker pa ta pojav za Vaš okraj gotovo ne pride v poštev, in ker je tudi izključeno, da bi Vi prvotno sejali bastardirano (križano) pšenico, to je pšenico, ki bi morala biti križana z osinasto pšenico in golico, zato si Vaš slučaj lahko razlagamo le na prvotno imenovani način.

Vprašanje 79. V pohoštvu kakor tudi v hišnem travovju je polno lesnih črvov, zato vprašam, kako naj zatiram lesne črve? (F. G. v J.)

Odgovor: Najboljša sredstva v svrhu zatiranja lesnega črva v pohoštvu so petrolej, bencin, terpentinovo olje, tetraklorov ogljik in žvepljov ogljik. Ker so slednje imenovana sredstva, kakor tudi bencin, zelo lahko vnet-

ljiva, zato je vsekakor paziti, da ne pridejo v dotiko z ognjem. Od imenovanih mrčesov napadeni del pohištva se položi tako, da so lesene ploskve, v katere hočemo spraviti razkuževalna sredstva, vodoravne. Z imenovanimi sredstvi se potem namaže te dele, ki pridejo tozadevno v poštev, ali pa se tekočina vlije naravnost v luknjice, zlasti ako se uporablja sredstva, ki hitro izhlapevajo, kakor n. pr. bencin, tetraklorov ali pa žveplov ogljik. Stavbni les pa obvarujemo pred napadenjem s strani imenovanega črva s tem, da ga ponovno namažemo s katranom. T.

KMETIJSKE NOVICE.

Stanje vinogradov v avgustu. Stanje vinske letine se v mesecu avgustu ni veliko izpremenilo. Oidij se je še nekoliko razširil in tudi toča je v nekaterih krajih trsje nanovo oškodovala. Razvitje in zoritev grozdja povoljno napreduje. Stanje vinogradov je označiti s štev. 3—4.

Uspех nakupovanja plemenske govedi za Črno goro v Sloveniji. Nakupovanje plemenske govedi za Črno goro se je gladko in lahko izvršilo. Nakupilo se je 45 bikov, 290 junic in 58 krav; vsega skupaj torej 393 glav. Kupovala se je enobarvna živina, in sicer junice nad enim letom, mlade krave do petega leta in biki od enega do dveh let. Nakup se je izvršil meseca avgusta in septembra, in sicer nalašč v ta namen sklicanih plemenskih sejnih v krajih, kjer imamo dobro in za plemé sposobno živino. Vsak plemenski sejm je bil združen s posredovanjem živinorejskega nadzornika, ki je opozarjal in bodril živinorejce na enotno in smotreno delo v prihodnosti. Nakladalo se je na sledečih postajah: Ribnica, Dobropolje, in Stična na Dolenjskem; Št. Jur ob juž. žel., Laško in Rečica na Paki na Spodnje Štajerskem in Sinčaves na Koroškem.

Dr. A. Breznik: Slovenski pravopis, založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 12 K, strani 104. Od našega najboljšega jezikoslovca je izšla knjižica o slovenskem pravopisu, ki vsebuje sledeče točke: O rabi velikih in malih črk, o razlogovanju, o pisavi sestavljenih besed, o rabi naglasnih znamenj, ločila in kratice. Na koncu je dodan še slovar posebno takih besed, ki se ne smejo rabiti, in ki si jih je ogibati zaradi tujega izvora. Latins' e in grške besede moramo sčasoma tudi nadomestiti s slovenskimi ter so jim v ta namen pridodani slovenski izrazi. Priporočati je to knjižico vsem onim, ki pišejo slovenski, da se ravna po v njej navedenih predpisih.

Letošnja letina. Ministrstvo za finance je zbralo podatke o letošnji letini v Jugoslaviji. Na podlagi teh podatkov znaša letošnji pridelek pšenice 120.000 vagonov, ovsu 100.000 vagonov. Tudi koruza kaže sedaj zelo dobro in obeta zelo dobro letino. Navzlic temu cene žitu rasejo, ker upajo banke in židovski veletržci na močen izvoz. Kmet-pridelovalec pa od teh visokih cen itak ne bo imel dobička, ker je bilo večino pridelka prodanega že na njivi tedaj, ko so bile cene še nizke. Znano je, da so večje tvrdke z šitom in banke pokupile letino celih pokrajin še na polju in celo pšenico po 300 K za 100 kg, sedaj pa zahtevajo zanjo že 820 K. Potem bodo konsumenti zvrčali krivdo na kmetovalce, da ti odirajo. Proti pravim oderuhom pa se ne upa nastopiti niti vlada. Slovenija, ki bo morala uvoziti na tisoče vagonov pšenice in drugega žita za prehrano svojega prebivalstva, bo zopet močno udarjena. Naš kmet, ki mora kupovati drago moko, svoje živine pa ne more oddati ali pa le za nizko ceno, bo zopet prisiljen iskati si potrebnega kapitala v posojilnicah. Res, lepi izgledi za prospeh kmetijstva v Sloveniji!

URADNE VESTI.

Kmetijske družbe za Slovenijo.

Občni zbori podružnic.

Glavni odbor Kmetijske družbe za Slovenijo je v svoji seji dne 16. septembra t. l. sklenil, da se imajo vsi občni zbori podružnic vršiti *najkasneje do 16. novembra t. l.* ter je na njih izvoliti zastopnike za družbeni občni zbor.

Prvi občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo se bo vršil v sredo, 29. decembra t. l.

Podružnični občni zbori, ki se bodo vršili po tem roku, ne bodo smeli voliti delegatov za družbeni občni zbor. Izjemo bodo tvorile samo one podružnice, ki jim je glavni odbor na podlagi kake pritožbe o nepravilni vrstitvi prejšnjega občnega zbora naložil, da morajo sklicati nov občni zbor po gori označenem roku.

Vse pritožbe o nepravilnosti občnih zborov od strani odbora ali od strani udov se naj dostavijo kmetijski družbi tekom 8 dni po občnem zboru, najkasneje pa do 24. novembra t. l., da more glavni odbor o njih sklepati in razsoditi. Na pritožbe, vložene po tem roku, se glavni odbor ne bo oziral.

Nadalje je glavni odbor v svoji seji sklenil, da je točko 6 § 31. družbenih pravil, ki se glasi: „Število udov, ki je merodajno za volitev zastopnikov, se ravna po številu onih podružničnih udov, ki so vplačali udnino do 30. junija t. l., ko je sklican družbeni občni zbor“, razumeti tako, da imajo pravice pravih udov le tisti udje, ki so vplačali udnino do 30. junija t. l. Po tem dnevu pristopivši udje Kmetijske družbe nimajo torej nikake pravice udeleževati se občnih zborov podružnic, ne na njih glasovati, voliti in ne biti voljeni.

Načelnštvo ima dolžnost opozoriti ude tamošnje podružnice o tem določilu glavnega odbora.

Odbor podružnice ima tudi presoditi, kateri udje podružnice so *pravi*, kateri *podporni*, pri čemer se je strogo držati § 4. družbenih pravil. Juridичne osebe, to so razne korporacije (zadruge, društva) oskrbnštva posestev, šole, županstva, župnije itd. ne morejo biti pravi udje Kmetijske družbe, ampak se jih mora smatrati le kot podporne ude, ki nimajo pravico glasovanja.

Glede razpisa občnih zborov podružnic določuje § 30. družbenih pravil, da ima v ta namen načelnik sklicati odborovo sejo, na kateri se sklene dan, uro, kraj in spored občnega zbora. Sele na podlagi sklepa podružničnega odbora skliče načelnik občni zbor s tem, da družbenemu glasilu »Kmetovalec« dopošlje vabilo, ki mora biti objavljeno najmanj 14 dni pred občnim zborom. Za ta rok je merodajen dan, ko izide »Kmetovalec«, torej vsak 15. in zadnji dan meseca, nikakor pa ne dan, ko pošta dostavi udom »Kmetovalca«.*

Priporoča se, da vsak načelnik razen objave v »Kmetovalcu«, razglasi občni zbor tudi po načinu, ki je v tistem kraju v navadi: v cerkvi, pred cerkvijo, v šoli ali z lepaki. V vabilih naj bo natančno označen dan, ura, kraj in spored občnega zbora.

Občni zbor podružnice se vrši pravilno, če je prisotna najmanj petina pravih udov podružnice.

Predsednik ugotovi sklepčnost. Pri podružnicah z manjšim številom udov se priporoča da predsednik prečita vse ude in ugotovi njih prisotnost.

* Uredništvo »Kmetovalca« mora imeti najmanj pet dni pred izidom dotične številke lista v rokah vabilo podružnice, če naj bo to objavljeno v tisti številki.

Glasovati mora vsak ud *osebno*. Glasovanje po zastopnikih je nedopustno. Pri volitvah odbora ali zastopnikov za družbeni občni zbor se glasuje z glasovnicami.

Kmetijska družba za Slovenijo.

Seja glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo dne 16. septembra 1920.

Sejo je vodil družbeni predsednik gosp. poverjenik Jakob Jan; navzoči so bili podpredsednik gosp. Zirc in odborniki gg.: Černe, Dimnik, Hladnik, Hočevlar, Lovrač, Rechbach in Vehovec. Od odbornikov bivše Štajerske se je udeležil seje gosp. dr. Verstovšek. Seji je prisostvoval družbeni tajnik inž. Rado Lah.

Ob 1/2 11ih dopoldne je otvoril g. predsednik sejo, ugotovil sklepčnost ter pozdravil vse navzoče, nakar je podal poročilo predsedništva. Pri tem je omenil, da je prišlo s strani udov na glavni odbor več pritožb glede nerednosti, ki so se vršile pri podružničnih občnih zbora. Nekaj časa je predsedstvo samo reševalo tozadevne pritožbe, ker so pa te postale vedno bolj zamotane, se je odločilo, predložiti jih glavnemu odboru v končno rešitev. Nadalje je predlagal, naj se vsi občni zbori podružnic vrše do 16. novembra t. l. ter se naj rok za vlaganje pritožb glede nepravilnosti podružničnih občnih zborov določi do osmih dni po vsakem podružničnem občnem zboru. Na podlagi daljše debate je sklenil glavni odbor sledeče:

Vse podružnice, ki dosedaj niso imele občnih zborov, jih morajo izvesti najkasneje do 16. novembra t. l. ter na njih izvoliti zastopnike za družbeni občni zbor. Občni zbori, ki se bodo vršili po tem roku, bodo neveljavni, in na njih izvoljeni delegatje, ne bodo pripuščeni na družbeni občni zbor. Tozadevno izjemo bodo tvorili le oni občni zbori, ki jih bo določil glavni odbor vsled nepravilne vršitve prejšnjega. Vse pritožbe o nepravilnosti podružničnih občnih zborov se morajo tekom osmih dni po občnem zboru vložiti pri družbi. Občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo se bo vršil v sredo, 29. decembra t. l.

Z ozirom na to, ker je bilo do odboro seje pri družbi vloženih šestnajst pritožb proti nepravilnostim, ki so se vršile pri podružničnih občnih zbora, je pooblastil glavni odbor, ker je njemu rešitev v kračko odmerjenem času odboro seje nemogoča, čiji odsek, ki naj definitivno reši vse spore in v prihodnji odborovi seji o rešitvi poroča. V imenovanem odseku so bili izvoljeni sledeči odborniki: Jan, Kalan, Černe, Dimnik in dr. Verstovšek.

Poročilo tajništva. Od zadnje odboro seje se je vršilo delovanje Kmetijske družbe v navadnem okviru ter je obstajalo v nabavi in razdelitvi različnih gospodarskih potrebščin, v strokovnih predavanjih družbenega strokovnega uradništva, v reševanju raznih dopisov itd. Družbeni tajnik se je nadalje udeležil nekaterih premovalj konj in goveje živine. Prisostvoval je tudi pri zborovanjih pri Centralni upravi, Obuvalnici, Poslovalnici za delo in pri nekaterih enketah, ki jih je sklicalo poverjenišvo za kmetijstvo.

Poverjenišvo za kmetijstvo je priredilo 5 tedenski gospodinjsko-nadaljevalni tečaj za ljudsko-šolske učiteljice na družbeni gospodinjski šoli v Marijanišču in poverilo vodstvo tega tečaja vodstvu te gospodinjske šole. Pri predavanjih je sodelovalo tudi strokovno družbeno uradništvo.

Glede nepravilnega postopanja carinarskih oblasti je družba vložila na delegacijo financ v Ljubljani kakor tudi na ministrstvo za finance v Beogradu več protestov, ki so pa bili vsi žalibog brezuspešni.

V svrhu pospeševanja poljedelstva v Sloveniji, se je Kmetijska družba obrnila na kmetijske šole, da se tam izvedejo razni poizkusi glede gnojenja z umetnimi gnojili, glede gnojenja z umetnimi, glede oranja in slednjč glede priskrbitve in izbire semenskega žita domačih vrst.

Umetna gnojila so se v zadnjem času vsled visoke cene le malo naročavala. Izmed imenovanih ima sedaj družba na razpolaganje: apneni dušik, superfosfat, kostno moko in roženo moko. Upati pa je, da se bo še to jesen dobilo večjo količino kalijevih umetnih gnojil.

Nabava modre galice. Glavni odbor je pooblastil predsedstvo, da ta čimprej lahko sklene kupno pogodbo glede modre galice. Slednja bo z ozirom na vedno naraščajoče cene drugo leto vsekakor dražja kakor pa lansko leto.

Semensko blago. V svrhu priskrbitve semenskega žita za svoje ude, se je družba pravočasno obrnila na razne tvrdke na Hrvaškem, od koder je sicer dobila več ponudb, ki jih pa z ozirom na visoko ceno semenskega blaga nikakor ni mogla potrditi. Vsled tega se je v »Kmetovalcu« objavil razglas, da se bo semensko blago naročilo le v tem primeru, če bo naročil vsaj za en vagon. Dosedaj je družba kupila pol vagona pšenice Dioszeger od oskrbnitstva graščine Križ pri Kamniku. To pšenico oddaja po 12 K za kg.

K tej točki tajniškega poročila je pripomnil gosp. dr. Verstovšek, da naj skuša delovati družba na to, da se bo v bodoče lahko doma pridelovalo potrebno semensko blago, nakar je pojasnil tajnik, da je tozadevno že vse v teku, ter da je letošnje leto napravila družba poizkuse s 6 vrstami pšenice, s 4 vrstami rži, s 4 vrstami ovsa in z ajdo, da se s tem preizkusi, katere vrste bodo, upoštevajoč pri tem tudi kvantitativen in kakovosten donos pridelkov, najprimernejše za naše podnebne razmere. Ker je za tozadeven izbor upoštevati krajevne podnebne razmere, zato je družba pozvala tudi kmetijske šole, da sodelujejo v tej smeri.

G. predsednik je poročal, da je poverjenišvo za kmetijstvo dalo za rastlinogojstvo izobraziti strokovnjaka, ter da se skuša že sedaj dobiti v ta namen primerno posestvo.

G. Lovrač je pripomnil, da naj skuša družba priskrbeti pravi ribniški fižol. (Dalje prihodnjič.)

Poziv vsem kmetijskim podružnicam.

Razne podnebne razmere, kakovost zemlje kakor tudi splošno gospodarsko stališče posameznih okrajev povzroča, da se prideluje v teh razne vrste poljskih rastlin. Ker izkušnje uče, da se ena rastlinska vrsta na pr. pšenica ne sme gojiti po več let zaporedoma na eni in isti njivi, sicer se vsako leto bolj manjšajo pridelki, zato je potrebno, da posamezne rastlinske vrste letno menjamo. Le na ta način se lahko zemlja ohrani v ugodnem stanju, nakar se potem najbolj gospodarsko izčrpavajo v zemlji se nahajajoče rastlinske hranilne snovi. Tako se na pr. po nekaterih krajih goji na eni in isti njivi eno leto okopavine, drugo leto jaro žito, tretje leto detelja, četrto leto ozimno žito, peto leto sočivje in okopavine šesto leto ozimno žito, nakar slede zaporedoma letno vse navedene rastlinske vrste. Tako menjavo rastlin na eni

in isti njivi imenujejo kolobarjenje. Ker je potrebno, da imamo, z ozirom na pospeševanje poljedelstva, pregled čez razne načine kolobarjenja, ki so razširjeni v Sloveniji, zato se naprošajo načelnštva kmetijskih podružnic, da javijo čimprej Kmetijski družbi vrste poljskih rastlin in načine kolobarjenja (menjave), ki so splošno razširjeni v dotičnem podružničnem okolišju.

Naredba osrednje vlade

glede izvršitve določil o trošarini na vino, mošt in sadno vino iz člena 166. tega zakona.

Predmet in izmera trošarine na vino.

Vino, vinski mošt, vinska brozga, sadni mošt in sadno vino, vino iz jagod, sladno vino in medica, ki so določena za porabo v Sloveniji, razen v Prekmurju in za mesto Ljubljano, zaprto za užitnino, so zavezana trošarini.

Sadni sirupi in limonade se ne prištevajo k predmetom, zavezanim trošarini.

Trošarina znaša:

- 32 K na hektoliter vina, vinskega mošta, vinske brozge, vina iz jagod, vina iz slada in medice;
- 8 K na hektoliter sadnega vina in sadnega mošta;
- 0,60 K na steklenico s prostornino do tri četrta litra pri vinih v steklenicah.

Za steklenice, ki imajo večjo prostornino, je plačati za vsakih nadaljnjih, četudi le pričetih, $\frac{1}{4}$ l nadaljnjih 0,60 K trošarine.

Oprostitve od trošarine.

Trošarine oproščeno je načeloma samo vino, vinski mošt, sadno vino in sadni mošt lastnega pridelka, kolikor se porabi v niže navedene namene v katastralni občini, kjer se je pridelalo. V ozira vrednih primerih, ako je na priliko producent vinogradnik ali poljedelec po poklicu, pa sme nadzorništvo državne užitnine po svobodnem preudarku razširiti oprostitve tudi na vino (vinski mošt, sadno vino, sadni mošt), pridelano v drugi občini.

Vino iz jagod, sladno vino in medica se ne puščajo nikomur trošarine prosto.

Oproščen je samo pridelek pijač, navedenih v prvem odstavku, ki se porabljajo za lastno hišno potrebo in za delavce, zaposlene v vinogradniškem ali poljedelskem obratu poljedelčevem, in sicer v množini, ki jo sporazumno s poljedelcem določi pristojni užitninski urad, oziraje se na število rodbinskih članov in obseg vinogradniškega (poljedelskega) obrata.

Načelno je določena kot največja množina vina in vinskega mošta, ki se pušča trošarine prosta:

- od hektara vinogradov 300 litrov,
- „ „ njiv 50 „
- „ „ travnikov 50 „

Sadno vino in sadni mošt se vpoštevata pri tem v razmerju proti vinu in vinskemu moštu kakor 4:3.

Vino, ki se pusti prosto trošarine za hišno porabo in za poljske delavce, mora biti ločeno od vina, ki je namenjeno za prodajo.

Dalje je oproščeno trošarine vino, ki je namenjeno za izdelovanje kisa in žganja, potem vinsko pokušnje in končno vino, ki ga nosijo potniki s seboj, če je količina primerna njih osebni potrebi.

Da je prejeta vino namenjeno za izdelovanje kisa ali žganja, je treba užitninskemu uradu z naznanilom prejema izrečno prijaviti.

Vinske pokušnje morajo biti na posodi (steklenici) označene za take ter ne smejo presežati pol litra posameznih vrst. Oddajo teh pokušenj treba užitninskemu uradu vobče naznaniti najkasneje 24 ur po oddaji, če se vzamejo iz neobdačene zaloge; če pa se pokušnja odzame iz te zaloge, a takoj nadomesti s trošarine prostim ali pa z obdačenim vinom, ali če se vzame pokušnja iz vina, prostega trošarine ali obdačenega, ni treba oddaje naznanjati posebej. Prejemov pokušenj sploh ni treba naznanjati posebej; obdržati pa je označbo pokušnje intakno na steklenici, da je kontrolni organ lahko vidi o priliki.

Za potniško potrebščino je smatrati potrebščino samo za one dni, ko je potnik resnično na potovanju. Za najvišjo vpoštevno mero je smatrati množino enega litra na dan.

Plačevanje trošarine.

Trošarino na vino je zavezan plačati vsakdo, ki prejme neobdačeno vino v katerikoli množini, bodisi iz lastnih ali pa iz tujih zalog, za neposredni konsum ali pa za prodajo na drobno.

Za prodajo na drobno je smatrati točenje ali prodajanje v množinah pod 50 litrov.

Trošarino pobirajo izključno samo užitninski uradi, ki pa jih ponekod zastopajo oddelki finančne straže.

Trošarino je plačati ob nastopu davkovnega dejanja, pri kateam trošarina zapade. Zapade pa trošarina, ko se prejme vino za neposredni konsum ali pa za prodajo na drobno. Plačajo torej trošarino prodajalci, na drobno in točilci, ko prevzamejo vino v točilno klet, bodisi da ga prejmejo iz lastne ali iz tuje zaloge ali od producenta; prav tako plačajo trošarino zasebniki, ko prejmejo vino, prodajalci vina na debelo, ko prevzamejo vino za lastno poabo iz svoje ali iz tuje zaloge ali od producenta, producent sam pa, če toči vino pod vejo, za vino, kolikor mu ga je dovoljenega za to točenje in zato separiranega, in za vino, ki ga porabi preko množin, katere so mu dovoljene trošarine prosto.

Trošarino je plačati proti plačilni boleti obenem z naznanilom obdačljivega prejema. To naznanilo morajo opraviti točilci in prodajalci vina na drobno najmanj 24 ur, preden prejmejo vino. Prav tako morajo naznaniti vsako oddajo vina in sploh vsako izpremembo 24 ur vnapij.

Naznanilo se lahko izvrši pismeno ali ustno.

Naznanilo mora obsežati ime in bivališče (natančni, naslov) dotične stranke, vrsto in množino naznanjene pijače, davkovno dejanje in datum.

Kdor toči pod vejo, plača trošarino obenem z naznanilom, da prične s točenjem; mora pa opraviti naznanilo vsekakor najmanj 24 ur pred pričetkom vinotoča.

Kontrolna določila. Splošna kontrola.

Splošni kontroli je zavezano vse vino na ozemlju za katero velja ta pravilnik.

Razteza se torej kontrola:

- na producente;
- na prodajalce na debelo;
- na prodajalce na drobno;
- na druge osebe, konsumente.

Za tiste, ki prodajajo vino na drobno, a niso producenti, veljajo ista določila; ne priznava se jim pa nikako davka prosto vino.

Kdor toči pod vejo, sme iztočiti dovoljeno mu množino vina — seveda lastnega pridelka — samo obdačeno.

Od vina, ki je določeno za prodajo, je odpisovati na račun droži tri litre od hektolitra, pri moštih deset litrov od hektolitra.

Vse osebe, ki producirajo vino ali ga prodajajo na debelo ali na drobno, morajo v treh dneh potem, ko so stopila ta določila v moč, nekvarno določilom člena 23., podati užitninskemu uradu prijavo, ki navajaj: ime in priimek, posel ali obrt in bivališče dotične stranke, dalje prostore, namenjene za zaloge vina, in prostore, namenjene za hranitev obdačljivega vina.

Na podstavi te prijave pregleda kontrolni organ prostore, jih popiše vpišče stranke v dveh izvodih ter jih predloži nadzorništvu državnega užitnine v odobritev. En izvod potrjenega popisa prostorov sme nato izročiti stranki, drugi izvod ostane pri užitninskem uradu.

Ako se naznanjeni podatki naknadno izpremembe, je treba izpremembo prijaviti v 48 urah potem, ko se je izvršila.

Kontrolni organi imajo zaradi pregleda pravico podnevi, sicer pa ponoči samo v spremstvu občinske asistence, če je opravičen sum nekorektnega postopanja, vstopati v prostore, kjer se hrani vino.

Vse posode, ki se porabljajo ali v zalogah ali v točilnici ali pa za Transporte, morajo biti pravilno cementirane.

Transportna kontrola.

Vsako vino, ki se na ozemlju, za katero velja ta pravilnik, izroči transportu v množini nad deset litrov, brez razlike, je li obdačeno ali ne, mora biti med transportom krito s transportnim listom; v to svrhu ga mora pošiljatelj pred pričetkom transporta naznaniti kontrolnemu organu.

Naznanilo obsejaj:

1. ime in bivališče pošiljateljevo;
2. množino in vrsto vina;
3. označbo in število tovorkov;
4. označbo vozila (železnica, pošta, privatno vozilo);
5. navedbo, je li vino že obdačeno ali ne; vino, ki prihaja iz skladišč producentov ali prodajalcev na debelo ali prodajalcev na drobno, velja za neobdačeno.

Na podstavi naznanila, oziroma na podstavi revizijskega uspeha, se izda transportni list, in sicer:

- a) za že obdačeno vino »svobodnica«;
- b) za neobdačeno vino pa »kontrolni list«.

Izterjavanje zaostalih trošarinskih zneskov.

Zaostale trošarinske zneske je izterjovati tako, kakor je predpisano za izterjavanje zaostalih posrednih davkov.

Ako zaostanek izpade, ker se ni ravnalo po predpisih, jamči krivec državi za izgubo.

Kazenska določila.

Za prestopke predpisov o trošarini na vino veljajo določila kazenskega zakona o dohodarstvenih prestopkih, v kolikor ni v pričujoči naredbi določeno drugače.

Prestopki predpisov o trošarini na vino, ki se ne kaznujejo s posebno kaznijo po tej naredbi ali po dohodarstvenem kazenskem zakonu, naj se kaznujejo z denarnimi globami od 10 do 400 kron.

Prehodna določila.

Pričujoči pravilnik stopi v moč dne 20. septembra 1920.

Sklep bivšega deželnega odbora štajerskega z dne 29. oktobra 1917., dež. zak. št. 117, o samostojni vinski nakladi je z veljavnostjo izza dne 1. januarja 1919. ukinjen.

Natančnejša določila te naredbe so objavljena v Uradnem listu dež. vl. za Slovenijo z dne 17. sept. 1920., št. 107, v katerem so razvidni tudi obrazci: založnega zapisnika, kontrolnega lista in Svobodnice.

Vabila

k občnim zborom podružnic Kmet. družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1. — 5. po § 31. družbenih pravil.
2. Volitev podružničnih zastopnikov za občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo.
3. Slučajnosti.

Struge (Dolenjsko), v nedeljo, 17. oktobra 1920. ob treh popoldne v prostorih hranilnice;

Vedice, v nedeljo, 17. oktobra 1920. ob osmih zjutraj v hiši št. 52. v Vedciah;

Homec pri Kamniku, v nedeljo, 17. oktobra 1920. ob enajstih popoldne v društveni sobi;

Polhovgradec, v nedeljo, 17. oktobra 1920. po prvi sv. maši v hranilničnih prostorih;

Vrhnika, v nedeljo, 17. oktobra 1920. ob treh popoldne pri načelniku;

Dovje, v nedeljo, 17. oktobra, 1920. ob eni popoldne v »Društvenem domu«;

Stahovica pri Kamniku, v nedeljo, 17. oktobra 1920. po rani maši v gostilni pri »Korelnu«;

Sevnica ob Savi, v nedeljo, 17. oktobra 1920. ob osmih zjutraj v župnišču v Sevnici;

Bled, v nedeljo, 17. oktobra 1920. ob treh popoldne v »Blejskem domu«;

Senčur pri Kranju, v nedeljo, 17. oktobra 1920. ob štirih popoldne v šoli;

Gameljne, v nedeljo, 17. oktobra 1920. ob štirih popoldne v hiši g. Josipa Kozelja v Srednjih Gameljnah;

Primskovo, v nedeljo, 17. oktobra 1920. ob desetih popoldne v šoli na Primskovem;

Sv. Peter-Negova, v nedeljo, 24. oktobra 1920. po prvi sv. maši v šoli;

Brusnice, v nedeljo, 17. oktobra 1920. po prvi sv. maši v šoli;

Lancevo-Radovljica-Pred trg, v nedeljo, 17. oktobra 1920. ob štirih pop. v ljudski šoli v Radovljici;

Dev. Marija v Polju, v nedeljo, 17. oktobra 1920. ob devetih popoldne v hiši načelnika v Dev. Mariji v Polju št. 7.

Šmarjeta, (Dolenjsko), v nedeljo, 17. oktobra 1920. po prvi sv. maši v kaplaniji;

Splošna opomba: Če kak občni zbor ob določenem času ne bo sklepčen, vrši se bo pol ure pozneje drugi, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih udov.

Ponudniki in kupci plemenske živine.

(Pod tem naslovom Kmetijska družba za Slovenijo odalej naprej redno objavlja vse one lastnike plemenske živine, ki so pri volji plemensko živino prodati in vse one kmetovalce, ki jo želijo kupiti, a čemur je dana prilika prodajalcem in kupcem stopiti v stik in tako poskrbeti za zamenjavo plemenske živine. Priglašati je nakup in ponudbo vseh vrst moških in ženskih plemenskih živali ter naj vsak priglasilec natančno prijavi svoj naslov, vrsto domače živali, njen spol, pasmo, starost, število itd.)

Naprodaj so:

Plemenske bike, montafonske pasme, od 12 — 18 mesecev stare, ima naprodaj oskrbnišvo Rakovnik, pošta Št. Rupert na Dolenjskem.

Kczla, sanske pasme, 6 mesecev starega, proda Vinko Rojc, Ljubljana, Rimska cesta, št. 28.

Plemenske prasičke, joksirske pasme, proda Martin Kozjek, posestnik v Zbiljah, p. Smlednik.

8 plemenskih prasičkov, 7 do 8 tednov starih, proda Karol Forte, Kotredež, Zagorje ob Savi.

Kozlo, sanske pasme, dve leti staro, proda Anton Korošec, vet. nadzornik v Kranju.



METOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo
Kmetijske družbe za Slovenijo.

«Kmetovalec» izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 16 K na leto.
Posamezna številka stane 80 v.

Udje Kmetijske družbe za Slovenijo dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopnih cenah: Inzerat na vsi strani 600 K, na 1/2 strani 300 K, na 1/3 strani 150 K, na 1/4 strani 100 K, na 1/8 strani 50 K in na 1/16 strani 25 K. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 40 vin. najmanj pa skupaj 8 K.

Urejuje inž. Rado Lah; založba Kmetijske družbe za Slovenijo; tisk J. Blasnikova naslednikov.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg št. 3. — Ponatisi iz «Kmetovalca» so dovoljeni le tedaj, če se navede vir.

Št. 18. Ljubljana, 30. septembra 1920. Letnik XXXVII.

Mala naznanila.

Za vsako besedo je naprej plačati 40 vinarjev v denarju ali znamkah najmanj pa skupaj K 8.—, sicer se naznanila ne objavijo.
Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Ženske zmešane lase kupuje po najvišji ceni Martin Pleterski, Cerklje. 15

Najboljše apno ima vedno naprodaj apnenica J. Tauer, Zagorje ob Savi. 50

Mlinske kamne, sekane iz najboljše bele, ostre do 100 cm široke, po naročilu tudi večje, izdelujem sopes in prodajam po najnižjih cenah s pisмено garancijo Leskovšek Anton, posestnik in kamnosek, Sv. Jurij ob južni železnici pri Celju. 60

Češnjev les, približno 1 1/2 m³ rezanega v dle za pohištvo kupim. Ponudbe na upravištvu „Kmetovalca“ 155

Kmetovalci! Za zeleno krmiljenje priporočamo sledeča semena: grahor do 100 cm široke, s ovsom po K 4-20 kg, lečo za krmu po K 4-60 kg, grah za krmu po K 3-20 za kg Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Vse vrste **kranjskih klobas in slaninskega mesa** po primerni ceni ima naprodaj Jakob Eriach, mesar in prekajevalec, Dobje, pošta Loče. Brzjav in železniška postaja: Ledenice, Koroško. 212

Sine za kolosa, se prodajo v dimenzijah 100/100 do 140/140 mm pod kladivom vlečene. Na zahtevo jih tud. razpošiljam v manjših množinah. Cena 20 K za kg. Prodajam tudi 2 močna kompletna vijaka za sajne preče in 2 nova, lahka vo. a na 4 kolosa. Poizve se pri J. Ulcar, kovač, Gorje, p. Bled, Gorenjsko. 330

Desetinške in brzo-tehtnice vsakovrstne velikosti izdeluje in razpošilja ključavničarstvo I. Mališek, Boh. Bistrica. Sprejme tudi **vajence** z dobro šolsko izobrazbo. 331

Velik ročni mlin, ki se da napraviti tudi na gepelj ali elektriko, se takoj proda. Ima dva kamna v premeru po 60 cm; stiri sita in melje od črne do najfinejše bele moke. Josip Batič, Litija. 332

Pile, velike in male, plošate in trioglate, klajuo apno, gorsko kreda, razne barve, šipe, kit, mizarški klej, firnek, laneno olje itd. najceneje pri L. Fürsager, Radovljica. 328

Prodajo se štirje konji in sicer: en dveletni, dva enoletna žrebca noriške pasme in ena lahka kobila 150 cm visoka 4 leta stara pri Ed. Suppanc, Pristava, okraj Šmarje pri Jelšah. 340

Naprodaj so sadna drevesca, za jesensko presaditev, kakor, jabolka, hruške, češnje češplje; vseh vrst pritlikavcev in več sto divjih kostanjev. Naslov: Jakob Pintar, sadjerejec, sv. Tomaž Škofjaloka, Gorenjsko. 341

Suhe gobe, laneno seme, humno, in vse druge deželne prideleke kupuje trgovina s semeni Sever & Komp. Ljubljana, Wolfova ulica 12. 290

Mlin, večji, ob močni vodi, najraje s posestvom, se išče v najem. Ponudbe na upravištvu „Kmetovalca.“ 337

Cepljene vinske trte v suho in zeleno na Amer. podlagi, s korenino, v zeleno - cepljene ključe, vinske in namizne vrste. Necepljene Ameriške korenike za cepljenje v suho, **Stupfer - korenike**, ki se nasadijo v vinogradi za zeleno - cepljenje, **ključe Ameriških trti**, priporoča Janez Šarič, vinarski in sadjarski strokovnjak, Beočim. (Sriem) 338

Naprodaj so cepljene trte sledečih vrst: cepljen na Helriede 10/10; Zlahtnina (Gutedi) cepljena na Gütte št. 9; Beli rafol cepljen na Rip. Portalis. Proda se tudi več tisoč lepih belo vkoreninjenih Smarnic (selbstträger) in vkoreninjenih divjakov 10/10. Cena po dogovoru. Franc Zelenko pos. in. trničar na Vadoli št. 59, p. Juršinci pri Ptuj, Štajersko. 339

Usnje in podplate prodaja na drobno in debelo in prevzema vse vrste kož v strojenje. Fran Tršar, strojarna, Vrhnika. 335

Ženitna ponudba!

Ekonom, 31 let star, treznega in podjetnega značaja, vzoren gospodar, z večjim premoženjem v gotovini, se želi seznaniti v svrhu priženitve z gospodično ali vdovo do 30 let, ki bi imela posestvo ali kako drugo podjetje. — Tajnost strogo zadržana. — Resne ponudbe s sliko je poslati na upravo „Kmetovalca“ pod naslovom „Jesen 901.“ 336

Zamenjam, 2 letnega junčka, za brejo kravo ali telico. Sernec, Kamnica pri Ma riboru. 333

Pošteno dekle, vajeno domačih del, staro od Dolenjskem. Ponudbe na upravo lista „Poštena“. 314

Par tisoč kg zimskih jabolok (sortiranih) kupi kmetijska družba. Prišli bi tudi z lastnim vezom ponje. Ponudbe z navedbo vrste in cene naj se pošljejo **tedaj** na kmetijsko družbo, Ljubljana, Turjaški trg. 316

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani, registrirana zadruga z omejeno zavezo **vabi** na

XII. redni občni zbor

ki se vrši
v četrtek dne 28. oktobra 1920
ob 9. uri dopoldne v Zvezni pisarni
v Ljubljani, Janez - Terdinova ul. št. 8.

SPORED:

1. Nagovor predsednika; 2. Čitanje zapisnika prejšnjega obnega zбора; 3. Poročilo načelstva; 4. Poročilo nadzorstva; 5. Potrdilo bilance za leto 1919, obračun za leto 1919 in proračun za leto 1920 ter razdelitev čistega dobička; 6. Volitev načelstva; 7. Volitev nadzorstva; 8. Čitanje revizijskega poročila in ukrepi valed istega; 9. Slučajnosti.

Načelstvo.

Pripomba: V slučaju nesklapnosti prvega, vrši se pol ure kasneje drugi občni zbor na istem mestu s sporedom, ki sklepa brezpogojno. Računski zaključek je članicam od 10. oktobra 1920 v Zvezni pisarni na vpogled.

Proda se vodna turbina 35 do 80 konjskih sil sistem „Girard“ s stoječo osjo za 2 1/2 — 3 m padca. S turbino se odda tudi pritrdni regulator. Pojasnila se dobijo in ogleda se lahko pri Ivanu Furlan, Verd št. 12, pri Vrhniki. 292

Proda se nova, kompletna konjska prsna oprema za dva konja, s finim ponikljanim okovjem in nova kompletna konjska oprema s komati za dva konja z lepim medenim okovjem, vse najboljše izdelano. A. Sušnik, Zaloška c. 334

Mutni mlin hitro za najem oddati. Plača po dogovoru. Jakob Eriach, p. Loče, železniška postaja Ledenice. 317

Prodajam 15 Albert **panjev čebel**. Panji so orizaid ršičevih, zelo malo rabljeni, zunaj barvani, opremljeni z matičnimi ršički in slamatimi blazinami. Ljudstva s prav močna z mladimi maticami. Oddam tud 8 praznih dunajskih panjev. Franc Repnik, Creñjevec, Slov. Bistrica. 318

Tovarna Bochmann na Dunaju

priporoča vsake vrste kletarskih strojev n. pr. sesalke, stiskalnice, čistilnike, stroje za ekstrakcijo, čepovlake za sode itd. — Zastopnik:

Fran Rudl, Maribor

Vila „Alwies“.

(35)



Sodarska zadruga v Tacnu pod Šmarne gore r. z. z. o. z. p. St. Vid nad Ljubljano izdeluje in prodaja vsako- vrstne sode dnevnih cenah. 313

Pet parov konjske opreme za težko prsno opremo za enega konja z medenim okovjem, novo solidno delo, prodaja I. Kralj, Zelezniški, Gorenjsko. 300

Pasnemalnia Aua za 500 l in Pasterizator oba na parno moč. Stativ-miečno vago N. 1903. Ploščati hladilnik za 1200 l na uro, okrogli hladilnik za 500 l. Viktorija pinjo z dvema ročajema in gaetlinak za surovo maslo — vso orodje je trdke Alfa Separator, Dunaj, za mlekarne z večjim prometom, dobro ohraneno, prodaja pod ugodnimi pogoji Mihael Iakra, Hlebce, p. Lesce. 319

Naprodaj je več hl mosta pristne kakovosti po ugodni ceni. Franc Pohar, Poljce p. Begunje p. Lescah. 320

Benzin, strojno olje,
petrolej, cilindrovo olje,
gonilno olje, tovtov mast,
kolomaz, olje in (63)
vazelin, mast za usnjarje.

dobavlja promptno

**Mineralna rafinerija
Dravograd.**

Dopise na Centralo v Mariboru.
Tel. 80. Brzjavi: Rafinerija.

Izdelujem:

**Lemeže, branine zobe,
krampe, kopače itd.**

Popravljam: (69)

**Poljedelske stroje in
orodje po najnižjih
cenah.**

Rudolf Ravnikar,
fužina Kijivice 14, pošta Radeče
Zidanimost.

Schneider & Verovšek

: trgovina z železnino in poljedelskimi stroji :

Dunajska c. 16 Ljubljana Dunajska c. 16

ima zopet veliko zalogo **poljedelskih
strojev** kakor: **sadne mline, preše
za sadje in grozdje, mlatilnice,
slamoreznice, gepeljne, repo-
reznice i. t. d.**

Najstarejša hranilnica v Sloveniji.

KRANJSKA HRANILNICA v Ljubljani

ustanovljena leta 1820

sp. zjem. hranilne vloge proti

3%

obrestovanju in dovoljuje hipotekna posojila po

4 1/2 %

S hranilnico sta zvezana Kreditno društvo in starostna hranilnica za posle in delavee.

Hranilnica je sirotinskovarna in jo nadzoruje deželna vlada za Slovenijo.

Rezervni zakladi znašajo približno

8 milijonov kron.

Čisti dobiček je, v kolikor se ne porabi za okrepitev rezervnih zakladov, po pravih določen v pospeševanje občerkostnih naprav in podjetij na Kranjskem. (34)

Za te svrhe se je doslej darovalo 8,698.000 kron

Pismene pošiljke je nasloviti na Kranjske hranilnico v Ljubljani, Knafljeva ulica šte. 9.



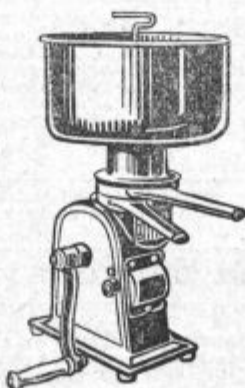
Cementna (11)

strešna opeka

najbolj trpežne vrste se dobi pri tvrdki

Ivan Jelačin,

Ljubljana, Emonska cesta št. 2.



Razdruževalec mleka Agrumaria
znamka „Centra“
razpošilja (90)

Dr. Robert Steiner,
Maribor, poštni predal 30

glavni zastopnik za Jugoslavijo

A. - G. „AGRUMARIA“ Dunaj.

Preprodajalci in zastopniki za kraje, kjer še ni zastopano, se iščejo.

DRUŽBENE VESTI.

Vnovič zvišane poštne pristojbine: Pisma do 20 gramov je frankirati z 1 K, za vsakih nadaljnih 20 gramov še s 60 vinarji; dopisnice s 60 vinarji; tiskovine za vsakih 50 gramov po 20 vinarjev; priporočeno (rekomandirano) še posebej z 80 vin.; ekspresna pisma še posebej z 240 K, pakete s 4 K. — Opozarjamo, da vsled velikih kazni premalo frankiranih pisem in dopisnic ne moremo več sprejemati. **Tudi je priložiti za odgovore 1 K v znamkah.**

* Kmetijska družba za Slovenijo ima za svoje ude v zalogi sledeče kmetijske potrebščine:

Kostna moka v vrečah po 100 kg z vrečami vred 300 K.

Kostni superfostat po K 320 — sto kg.

Mlečne cevi iz kosti, štev. 3561 po K 140.

Škropilnice. Naša družba je prejela iz Italije bakrene trtne škropilnice sistema Vermorel. Komad stane 950 kron. Vinogradniki naj škropilnice brez odloga naročijo, ker je zaloga le majhna.

Vreče. Pri pošiljatih vreč je na spremnici natančno navesti zakaj so vreče ali če jih dotičnik vrača.

Žveplalniki. Družba je prejela iz Italije ročne žveplalnice. Komad stane 250 kron.

Žveplo (žveplene ploščice) na juti za žveplanje sodov, najboljša, brez arzena po 24 kron kilo.

Žveplo, Floristella, dvoj, rač. po K 12. — kg.

Kupujem

vedno in v vsaki množini po **najvišjih cenah:**

Brinjevo olje, suhe gobe, fižol in druge deželne pridelke.

Nudim najnižje:

Kavo, olje, riž, sveče, moko, vžigalice, pravo slivovko ter razno

drugo blago. (77)

M. RANT,
Kranj,

Jurija grofa Thurnskega

jeklarna na Ravnah

ustanovljena 1774. leta. (17)

Guštanj-Ravne, Koroška (Jugoslavija).

Poštna postaja Guštanj, žel. postaja Prevalje. Brzjavni naslov: Jeklarna Guštanj.

Proizvaja: Azzalonsko in bresclansko jeklo v zabojih, s sidrom kot varstveno znamko.

Legirana in nelegirana topilniška jekla za vsakovrstno orodje največje trajnosti.

Jekla za orodje, drugovrstna, za kladiva, žlebe, matrice; za diela in nože za obdelovanje železa; za svedre, za rudo, premog in kamen; za pile, rezila vrtilna, diela itd.

Legirana in nelegirana martinova jekla za vozovne in vagonске vzmeti; za konstrukcijske dele posebne trajnosti v avtomobilni in letalni industriji; za kolesna obroča; za kose, srpe, sekire, motike, lopate itd.

Izgotavlja: Vozovne osi s pušami in nakončniki; transmisijske valke (ostrugane do 4 m, surovokovane do 6 m dolžine); v žlebi kovane dele za avtomobile in vagonе; krogle za cementne mline itd.

Gumi cevi

za vino in pivo

ima v zalogi

Ign. Vok,

specijalna trgovina s šivalnimi stroji, kolesi in s pripadajočimi deli. (80)

Ljubljana,
Sodna ulica 7.

Kmetovalci!

Skrbite za kar največje razširjenje

„Kmetovalca“!

Stremite za tem,

da se ga lahko čita

v vseh gostilnah

in javnih prostorih. 30.000 nas je

že v Kmet. družbi,

pa bi nas bilo lahko še enkrat več.

Čim več nas bo,

več bomo dosegli!

Kmetovalci!

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za l. 1921.

je izšla

Letošnja izdaja je posvečena zgodovini kmetijskega stanu od časa naselitve Slovencev v sedanje dežele do podjarmljenja samostojnosti kmetov po nemških plemičih in Habsburžanih, ter do današnje dobe, ko ima priti zemlja zopet v absolutno last kmeta, ki jo obdeluje. — Kmetovalci, sežite po njej, zahtevajte jo pri vseh trgovcih!

Splošnja draginja zlasti tiskarskih potrebščin je prisilila založništvo, da so postavili ceno „Pratiki“

na K 5.—.

Kaj je danes 5 K, ve vsakdo, saj samo papir za en izvod „Pratike“ stane do 4 krone.

Kmetovalci! Ne pozabite, da je Blasnikova Velika Pratika Vaše najstarejše kmetško glasilo.

PRATIKA se dobiva skoro v vseh trgovinah; kjer bi je pa ne bilo dobiti, naj se naroči naravnost v tiskarno J. Blasnika naslednikov v Ljubljani, Breg 12.

I Samo!
za
dve kroni

pošilja

Slov. kmet. družbe

:: v Ljubljani ::

ilustrirano knjižico

„Izrejevanje

„ matic“ ::

ki je neobhodno potrebna vsakemu čebelarju.

Kmetovalci!

Pri nakupovanju

kmetijskih in

drugih vsakdanjih

potrebščin (80

ozirajte se le na

tvrdke,

ki se Vam potom

oglasov v

»Kmetovalcu«

priporočajo.

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6.

obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska

posojilnica in je imela koncem marca 1919 nad 40 mil-

ionov kron vlog in nad 1 milijon enstotisoč kron rezero-

(5) **nih skladov.**

Posojila se dovoljujejo po 4 do 5%

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

Ivan Komatič

prodajalec strojev

v Ljubljani,

Gradišče št. 11.

Ima več vrst malo

rabiljenih in dobro

popravljenih

slamareznic

izvrstne za vitelj,

motorni ali ročni

pogon. (12)

Cena po dogovoru.

Vinometre »Bernadote« — Asbestov

bombaž in prašek — Eponit —

Francosko želatino — Lipovo oglje

Marmornat prašek — Modro ga-

lico — Natrijev bisulfit — Ribji

mehur — Špansko zemljo — Tanin

Žveplo v prahu — Limonovo kis-

lino — Vinsko kislino — Sode

bicarbono — Strupa proste barve

itd. ima v zalogi po najnižji cen

Drogerija ANTON RANC

Ljubljana, Židovska ulica 1. ☺

Priznано najboljši klej in kostno mast

Razklejena kostna moka 32% fosforove kisline in do 1% dušika
 surova kostna moka 15% „ „ „ „ 4% „
 —== rožena moka 14% dušika ==—

specialiteta:

umetno gnojilo „Idealfosfat“ se ne praši, do 28 % fosforove kisline
 izdeluje

„TOVARNA za KLEJ“

v Ljubljani

(85)

in razpošilja le v celih vagonih.

Sodi

za vino, žganje, olje, mast,

med, petrolej, (87)

za transport in hrambo ima vedno
 v zalogi vsako množino,

Franjo Repič

sodarski mojster

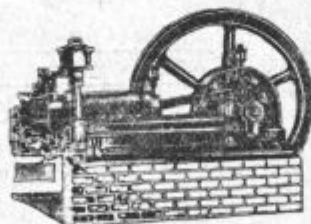
Trnovo. Ljubljana.

Solidno delo!

Cene zmerne! Točna postrežba!

Gospodarska zveza v Ljubljani

Dunajska cesta — Bavarski dvor.



Velika za-
 loga vsa-
 kovrstnih
 poljedel-
 skih stro-
 jev (3)

iz najslavitejših tovarn.
 Zastopstvo za parne kotle znanih tvornic „Walsla“.

Primešaj krmi Mastin!

V zmislu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899., št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat ljublj. izporočil dne 28. julija 1899., št. 25.255, smejo dietično sredstvo **Mastin**, redilni prašek za prasice in za vsako živino, lekarnarji, trgovci, drogist in kramarji prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900., mag. opr. št. 28.261.

Ako se Mastin pri Vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po pošti, 5 zavojev Mastina 30-50 poštnine prosto na dom. (35)

Mazilo zoper garje
 (naftomazilo) uniči pri ljudih garje, ... al., arbecico, kožne bolezni, izpušča. Pri živini uniči garje. 1 lonček po pošti K 12-50.

Lekarna Trnkóczy

Ljubljana, Slovenija. Zraven rotovža.

Kmetska posojilnica

Ljubljanske okolice

registrovana zadruga s neomejeno soseso
 v LJUBLJANI

• lastnem združenem domu na Dunajski cesti števil. 18.

Obrestuje hranilne vloge po **3%** (2)

brez vsakega odblika rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s tekočim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad 42.000.000 kren.

Stanje rezervnih zakladov 1.100.000 kren.

STISKALNICE

(lastni izdelek)



za
 grozdje
 in
 sadje!

kakor tudi
 druge polje-
 delske stroje
 ima trajno v
 zalogi

»KOMET«
 d. z. o. z.
 Ljubljana,
 Dunajska c. 33.
 Telefon: 142.

Zahtevajte ponudbo.